

(המשך מעמוד 8)

שים בגדים משונים, יחזיקה מוצעת, הש" אירה, לעתים, צלקת נצחית בנפשם. יוניס הרגיש במועקה שבמצב זה כבר מזמן, תבע לנקוט בצעדים להפנתו: "מוסד הומוניטרי, אשר עובדו מקדישים את כל זמנם כדי לעזור לסובלים, אינו צריך להפיל אימה!"

החודש נשאו רעיונותיו של יוניס את פנים הראשון; במחלקת הילדים של בית החולים בילינגטון נפתח גרילדום, בהדרכת גנת מוסמכת, ההורים הורשו לבקר במקום בכל עת, להלביש את הילדים, להאכיל אותם. התוצאות היו מצויינות: הילדים נרגעו, סרבנותם המסורתית פגה.

אולם זו היתה רק ההתחלה. אמר ד"ר יוניס בחיך: "בקרב נחליף את מדי החולים בבגדי ילדים צבעוניים. רק אז לא יהיה כל הבל בין בית החולים והבית."

המדע נוצח

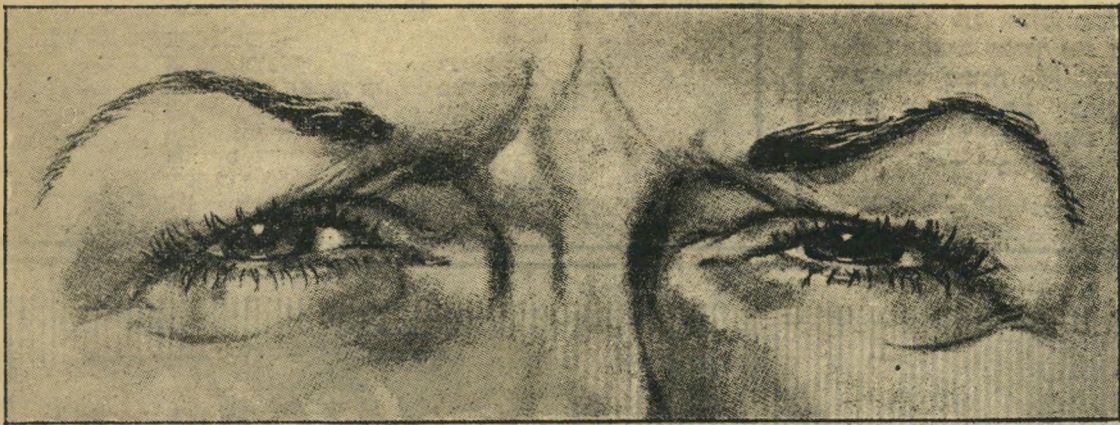
אריה בושריאן לא ידע כי הוא עתיד לשמש נקודת-מוקד בין המדע והדת. הוא ידע רק כי ראשו סחרחח, ביקש מחברו לכתה ח' של בית-החנוך ג', במושב הגרמנית החר פאית להולוכו הביתה. בהגיעו הביתה איבד הנער (14) את הכרתו, נשלח לבית-החולים הממשלתי רמב"ם, הועבר לבית-החולים ב" תל-השומר, מת שם כעבור שלושה ימים. סיבת המוות הרשמית: שפך דם במוח.

אולם הסיבה הרשמית לא השביע את רצונו של מנהל בית-החולים, ד"ר חיים שייבא, מי שהיה קצין-רפואה ראשי בצה"ל: "אין זה טבעי שנער בגיל כזה ימות משפך דם במוח". הוא פנה אל אחיו של המת, אהרן בושריאן, ביקש רשות לנתח את ה' גופה, לקבוע את סיבת-המוות המדויקת, הבהי כמה נימוקים כבדי-משקל:

- ייתכן כי אריה מת כתוצאה מליקוי העלול להתגלות גם אצל קרוביו. קביעת סיבת המוות תמנע אטונות נוספים מסוג זה.
- הניתוח אינו נוגד לדת: הרי התלמוד עצמו מכיל שפע של הוראות לבידוק מידת צרותה של שחיטה, מדוע לא יוכלו גם הרפואים לקבוע באיו מידה היה טיפולם נכון.
- רצוי שבקרב חבריו של אריה לא ישתרר החשש כי מישהו מהם גרם למותו.

מתים ושוחטים. אהרן בושריאן עבות' השפם היה נתון במבוכה. מותו של אריה היה מורג גם בעיניו: עד כה מתו בני משפחת בושריאן רק בשיבה טובה. אולם

שגרירה של מדינת ישראל בבדית-המועצות

לא האמין למשמע אוניו. לפניו עמד האיש שהפך פמל להערכה ולשנאה של שנים וחצי מילוארד בני-אדם, שנקרא כפי נאמנו ואויבים, סטאלין השני.

זה עתה הקשיב השגריר להצעה פנטסטית. היא יכלה לשנות את גורל ישראל בין לילה. בראשו נעו המחשבות כמערכות. מה קודם למה? שלום יהדות העולם? שלום מדינת ישראל? שלום המר-חב? מה יגידו האמריקאים? מה יגידו הערבים? שמא זוהי ההצעה המיוחלת למדינות? או שמא זהו סוף לעצמאות המדינה?

השגריר שלט בעצמו רק בקושי. רממה השתררה

בחדר הקטן בקומה העליונה של הקרמלין. השגריר ידע - כל מלה שיוגד עכשיו עלולה להכריע את הכף. אם לא ימצא את הצדק הנכון, אל הרמז הנכון... ואיך ידווח הלידה לממשלתו? איך יעריך את ההצעה? הרי רק הוא, האיש שהשתתף בשל-חה היסטורית זו, יוכל לאמר לירושלים אם זו הצעה רצינית או מזלזלת.

זה היה בשנת 1975. השגריר, יליד שנתון 1940, היה אז בן 35.

מי הוא האיש הזה? כיצד הוכשר לתפקיד זה? את התשובה תמצא בכתבה פנפציונית שתופיע בגיליון ערב פסח של "העולם הזה".

ערבים בריחה מן העבר

ישראל היא ארץ העמדת הפנים במלוא מובן המלה: עולים מרוסיה מעמידים פנים כאנגלו-סכסים. עולי פולניה מציגים את עצמם כרוסים. עולי מארוקו מציגים את עצמם כפולנים. הם עושים זאת מתוך שאיפה למעמד גבוה ככל האפשר בסולם-ההדרגות של קיבוץ-הגלוייה.

גם מוחמד עבד אל-רחמן סמרה (20) המעיד פנים. אולם הוא עשה זאת מתוך מניע אחר לגמרי: הוא רצה "ברוח מפני עברו".

עברו של העריר עמד בהיותו בן 15 הרג הוא את חברו בכיר, מולדתו טירה, נידון לחמש שנות מאסר, בילה בבית-הסוהר שלוש שנים בלבד. עם שחרורו חשש הוא לחזור לטירה, להי תקל בגואלי דמו של ההרוג. על כן הצטייד באישור של הממשל הצבאי, עבר לגור בתל-אביב.

עם שינוי המקום החליט מוחמד כי הגיעה השעה לשנות גם את זהותו: הוא הציג את עצמו כעולה מתים, קיבל עבודה במא-פיתו של חיים כהן, בכרם-התימנים. מאוחר יותר, כאשר החליף מוחמד את מקום עבד-דחו, שב והחליף גם את מולדתו, הפך לעולה ממארוקו.

התחלת הסוף. אולם כדי לבסס את זהותו החדשה היה מוחמד זקוק לתעודת זהות חדשה, חיפש ללא הרף הודמניות להשיג את המסמך הזקר. ההודמנות נקרתה לפניו באחד הלילות, כאשר לנו הוא וחברו, אברהם שמעוני (22), תושב שכונת-התקעה, בבית-מלון תל-אביב. בחצות-הלילה חמק מוחמד לעבר מכנסי חברו הישן, שלף מתוכם את תעודת-הזהות שלו, הדביק עליה את תמונתו, עזב את המקום. ערה היה הצעיר הערבי בטוח כי איש לא יסיר ממנו את המסכה.

לאמיתו של דבר היתה זו התחלת הסוף של ההתחמשות. למחרת היום ראה חברו של שמעוני את התעודה בידי מוחמד, מיהר למסור את הדבר לבעל-התעודה. שמעוני פנה אל המשטרה. המשטרה פנתה אל מוחמד, היפנתה אותו לבית-הכלא.

השבוע פנה שופט מחוזי יוסף לחנברג אל מוחמד סמרה, קצב לו את שכר העמדת הפנים: הוא יכלה את ששת החודשים הבאים במקום בו אין כל צורך בתעודות זהות.

קיבוצים מילון קיבוצי

לשוא מנסים בלשני כל הדורות לקבוע הגדרות ברורות ותדמשתמיות למונח של המלים: צורכי חיים האנושים מולידים תמיד פירושים חדשים, מדעים פחות אף

הוויכוח הדתי-מדעי נמשך גם כשבוע שעבר, לאחר שהחזרה גופתו של אריה לחיפה, נקברה בטכס רב-משתתפים. טען הרב נסים בהשיבו על טענות שייבא בדבר הוראת השחיטה: "השוחטים עורכים את הבדיקות רק כדי לקבוע אם בעלי-החיים כשרים סמרטוטים במקום האברים החסרים... המצב שונה לגמרי".

סיע בידו תת שר-הדתות מעל במת הכנסת: "החומר על ניתוח הגופות הוא מוצע. בבית-החולים בתל-השומר נותחו 89% מגופות הנפטרים... לעתים קרובות הוכנסו סמרטוטים במקום האברים החסרים... זהו חילול כבוד האדם, לא רק הפרת מצווה דתית".

חברי שאר סיעות הקואליציה אף לא ניסו להתחמת. יציבות הקנוניות המפלגתיות היתה, כנראה, עדיפה בעיניהם על כל המדועי שבועלם.

עריהות האתאבד שלא התאבד

"זקן בן 72 הפיל את עצמו מגג ביתו, בן שלוש הקומות", הכריזו, כשבוע שעבר כותרות היומנים והצהרונים הישראליים.

לאמיתו של דבר לא היתה לאברהם קריי זוב כל סיבה להתאבד: הוא היה אדם אמיד למדי, בילה את שנות ויקנתו אצל שתי בנות תיו, שטיפלו בו במסירות. לא היו לו כל טרות - פרט לבריאנותו, שהיתה לקויה במקצת.

לקוי זה הוא שקיפד את חייו. כאחד הר מים, בשעות הבוקר המוקדמות, הרגיש קריי זוב את עצמו ברע, מיהר לעלות במדרגות לקומה השלישית, אל רוסה-הילדים, שהתגורר שם. כעבור דקות מספר נשמע מכתיון המדרגות קול חבסה עמומה. השכנים, ש נועקו למקום מצאו את הזקן מוטל ב' שלולית-דם קטנה: גולגלתו התרסקה. טענה אחת מבנותיו: "קרוב להדאי שהוא קיבל שבץ ומת עוד לפני הנסילה".

רק מחוץ לגדר. אולם הרבנות הראי שית לא האמינה לדברי הבת, קיבלה את גירסת העתונות כמלואה. התוצאה: חברה קדישא סירבה לקבור את קרייזוב בתוך גדר בית-הקברות, התעקשה לקבור אותו מחוץ לגדר, בין כל המתאבדים, התרככה רק לאחר שהגישה המשפחה תעודת מיתת טבעית, מ' אושרת על ידי שני רופאים מוסמכים.

השבוע דומה היה כי הכל בא על מקר מו בשלום. אולם משפחת קרייזוב לא שק טה: בני משפחתו של המתאבד שלא התאבד התכוונו להגיש תביעות משפטיות נגד כמה עיתונים ישראליים, להאשים אותם בטענת' שחא מוזיקה.

אריה בושריאן הגופה לא נוחחה

מצד שני לא רצה הוא להרגיו את אמו הדתית הוא פנה אל קרובו, הרב שלמה נסים, דרש בעצתו. נסים מיהר להעביר את הפרשה למשרד הדתות. משרד הדתות הגיב במהירות: שייבא קיבל הוראה מפורשת שלא לספל בגופה.

נחוצים יותר, למלים שונות, ובלשני הדור הבא זועקים שוב חמס על שינויים בגילגול הבא.

החתי הקיבוצי מפעיל במיוחד את החוש הלשוני של השקופים בו, מעורר אותם לשינוי מילונים חלקיים של מונחים מחדשים. האחד רון בשורת מילונים אלה וציג את המונחים החדשים של עלון קיבוץ "עין. מספר דוגמות:

החוש הולך נמוג אצל כל אדם עם היכנסו לגיבורות.

אופה. בעל מקצוע המכניס ומוציא צק מהתנור.

כסף. מילה שאינה מופיעה בפני עצמה, אלא רק בתוספת המילה "אין".

תולדות הכבשה התועה

המוכתר בריאהבשר של כרם-התימנים התל-אביבי, משה לוי נחום, התעתד להופיע בפורים לא רק במכונית מיוחדת במסע העדליות, ועליה בעשרות צאצאים, אלא לקחת חלק פעיל במסיבת הרעים של חבורת האש (העולם הזה 909), בה עמד להישחט כבש ולהתבשל קפה.

בגלל הצפיפות הבלתי-צפויה, לא נשחט הכבש באותו לילה והקפה לא התבשל... אולם בתוך המהומה, נעלם הכבש, שעלה לנחום 84 ל"י טבין ותקילין, כאילו בלעה אותו האדמה.

המוכתר הקשיש היה סבור כי את הכבש לא בלעה האדמה, אלא דווקא כמה מחברי חבורת האש. השבוע נואש נחום מלמצוא את הכבש במאמציו העצמיים, פנה למטטרה בבקשה לחפש את עיקבות פרטותיה.

* נחום אסר לספרם, מחשש עין-הרע. ** בניגוד לתיאור המפורס של למרחב למחרת, לפיו נסף השומן על סנטרי אוכלי הבשר.

הארץ

בשעה 19.00 יסודו פרפראות תמוזיקאליות (על-המשמר).
מרדכי דן, תל-אביב.

מיד לאחר מכן יסודו ריקודי-עם אבי-קאליים ואולניקאליים.
מבחר גדול של נצרות חשמליות (חרות).

אליהו-יערי, חולון.
פועלות לפי זרם ישיר וזרם חלופי.